

ELS TREVALLS SE PUBLI-
QUEN BAIX LA RESPON-
SABILITAT DE LLURS
AUTORS

NO'S RETORNEN ELS ORI-
GINALS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
RAMBLA DE SANT JOAN, 50, BAIXOS

TELÉFON 256

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

TARRAGONA, Diumenge, 2 de Juny de 1918.

ESTABLIMENT TIPOGRÀFIC:
LLORENS I CABRÉ — CARRER DE FORTUNY, NÚM. 24

PREUS DE SOTSGRIPICIÓ:
TRIMESTRE 1'50 PESSETES
ANUNCIS: A PREUS CON-
VENTIONALS

NUMERO SOLT 10 CENTS

El Debat parlamentari

Hora de reivindicació! Obra necessària era la de que's debatís en el Parlament els sucessos d'Agost, obra hermosa i santa la que estan fent la minoria socialista i les esquerres en aquells debats; obra de sanejament patri, obra que donarà els seus fruits i que segurament portarà aquells aires de renovació que'n la atmosfera s'esfumen.

Ja ha arribat l'hora, ciutadans de la nació, ja ha arribat aquesta hora santa de què amb una serenor d'esperit, amb una sinceritat i honradesa grans s'analtitzin per tot hom els parlaments de aquests dies.

A vosaltres, individus de l'exèrcit de la pàtria, despulleu-vos per un moment del vostre esperit de classe, poseu la vostra mirada serena i el cervell fora de tot apasionament, i físcem-nos sols en lo què ha d'ésser l'ideal comú, en lo què deu ésser el deuer de tot ciutada honrat; els desitjos de véure la en aquesta pàtria enllairada i digna, i si així vos siteu, aleshores amb aquesta serenitat poseu-vos a llegir els discursos que aquests dies es pronuncien en el Congrés espanyol.

Emprò llegiu-los per vosaltres mateixos, no llegiu avants pels ulls i comentaris dels altres, no; això no, primer llegiu els discursos íntegres del mateix *Diario de Sesiones* i si així no ho feu teniu la seguritat, l'absoluta seguritat què'n el vostre fur intern una satisfacció, una gran satisfacció què vos la produirà la lectura d'un sentimentalisme portat per una idealitat, què la única que pot parlar amb la veritat crua, neta i despoblada de cap eufemisme, què la que han portat a judici de tot el poble espanyol els so-

ciencistes, en contra d'aquelles altres manifestacions tan rebuscades, tan buides, tan mancades de res que significi vocació, que'n han portat fins a els parlaments d'aquells homes que es dien Sánchez Gómez, Dato i Maury. Ja sols vos vull remarcar un punt de vista, qui és la persona que demosta més la estimació a un altre o una colectivitat, la que amb sencillesa, amb amorositat, potser en moments fins amb duresa de llenguatge per a fer resaltar millor els conceptes, però que senyalant els defectes demana la correcció amb aquella fermesa que dóna la raó i el convenciment de fer una obra bona com ho és un canvi d'orientació quan hi ha hagut error o equivocació, o aquell altre que en lloc de senyalar-nos aquestes equivocacions, tinent el deuer sagrat de fer-ho, tement els disgustar-vos de moment, consent amb coneixement de causa moltes voltes, que continúen en les vostres equivocacions que vos han de portar tant d'hora al abism.

Què preferiu vosaltres, oficials de l'exèrcit nacional?

Jo crec que no és duptosa l'elecció. Doncs llegiu-los els discursos pronunciats aquells dies, analitzeu-los amb fredor, recapituleu sobre d'ells i quan ho hagieu fet, aleshores discutirem serenament, sobre tots els ordres de la vida nacional; aleshores discutirem sobre aquestes reformes amb que volen tapar vos els ulls i si aquestes se adaptin a la realitat de la vida nacional o bé servirán perque conjuntament s'enfonsi la pàtria, aquesta pàtria de qui nom molts n'abusen i que son pocs relativament que la sentin.

M. MALLOL.

La qüestió del blat

Barcelona, la favorescuda
Tarragona, la víctima

Faunes setmanes volem parlar de aquest assumpte i per raons que no son del cas anomenar no hem fins avui, fent-ho amb major gust nostra, doncs que no son suposicions les que haurien motivat aleshores nostres queixes, sinó ja realitat. No es pas amb ànim de ferir susceptibilitats de altres; més com és tracta de una qüestió de capital importància per a la nostra mai prou volguda ciutat, de aquí el traçar aquestes ratilles.

Quan el Govern se preocupà, encara que ja tard, del problema de les subsistències, en lo referent al blat dictà órdes, fiscant preus i determinant fins i tot els cassos en què les autoritats havien de arrivar el incàutament de aquell gra, indispensable per a la elaboració de la farina de tant sentida necessitat per a la vida ciutana. Ja sabem tots que aquesta taxa no s' cumplí i com a conseqüència vingué desseguir el retraiement dels venedors de blat, no oferint-ne quasi gens i el poc, descardadament, a preus exagerats. I fou quan el Comissari d'Abasteixements se creuà de brassos, declarant-se imposte.

Noves visites al Comissari. Promeses

de aquet dient que'l «Diciembre» portaria el càrrec necessitat... i's queda pel camí el vapor, mentren a altres ports no hi feien falta descarregaments de dita mercaderia.

Un seguit de circumstàncies se succeiren avants que'l «Catalina» sortís carregat de la Argentina i una volta en camí, els barcelonins, que mai es ficens amb lo que passa a ses germans, instaré en En Ventosa per a què'l Pinillós anés a Barcelona en lloc de fer-ho a Tarragona, sens volgut tenir en compte de que la nostra província no havia rebut encare blat i que de les 8.000 tonelades que hi havia comprades solsament ne portava el «Catalina» la meitat. Omitim menudejar aquí el gros nombre de visites i telegrammes suplicant al Govern no faltess ja aquesta darrera paraula i per altra part Barcelona seguia afrontant, exigint fins que Ventosa cedeix part del cargament als barcelonins doncs que circumstàncies apremiant ho exigien i dient què'l vapor «Cabo Menor» havia retrassat un xic son viatge i que el faria destinar a Tarragona per a recompensar les 1.468 tonelades que deixaria de menys el «Catalina».

Aquells son els fets i preguntem nosaltres, podém els tarragonins estar satisfets amb el favoritement que continuament fa a Barcelona, el senyor Ventosa? A Tarragona que en el mes de Març se li tenien que entregar 8.000 tonelades de blat, ha estat just quel senyor Ventosa deixant-se portar per sos amics, per sos corregionalistes, fes descarregar del «Catalina» solament 2.559 destinant-ne a Barcelona les 1.468 restants?

Per a veure si estem en lo cert al afirmar què'l senyor Ventosa preferirà afavorir primer a Barcelona que aquí, diem nosaltres: si el «Cabo Menor» ha sofert un petit retras i deu d'arrivar aquí els primers de aquest mes, per què no fer esperar a Barcelona tants poquissims dies i no tenir que fer-se malveure amb Tarragona que tanta necessitat té de aquet blat, ja que encare no en havia rebut? Al fer portar a Barcelona aquestes 1.468 tonelades prova de què'l «Cabo Menor» no se sab encare si vindrà, i lo que deu saber dit el senyor Ventosa, primer dónam aquestes tonelades a Barcelona que Tarragona ja se esperarà, doncs que'n saben allí de quedarse sense res.

Els regionalistes de Barcelona que es lo mateix dir barcelonins, tenen sempre ben montades aquestes combinacions que en un moment donat saben fer veure lo que no es i arrivar-sa veu a les esferes governamentals, i aleshores ses lamentacions que no son tals, tenen ressò en els dictats a resoldre aquets assumptes i obtenen sempre tot quan desitjen, encara que per al seu bé ne surtin perjudicats sus germans. No diguin, doncs, el Ministre de Hisenda i el Comissari de Abastos que no afavorixin primer a Barcelona que no les altres províncies ja que ha sigut així moltes vegades, essent-ne aquest del blat el més recent. I de questa manera fent enriquir més als fabricants i comerciants de farina de Barcelona mentres els de aquí, els de tota la província de Tarragona se arruinen.

Sabem, positivament, i com ja ho digué En Nougués en el Congrés, que a Barcelona no hi ha manca de blat Argentí, essent-ne una prova el que per aquí hagin sigut enviades farines procedents de dit blat demostrant, doncs, que allí ens hi sobra. Lo que hi ha hagut que amb aquest blat que Tarragona no tindrà, podrán els barcelonins fer farina i la colocarán en les

plasses tarragonines a preus més baixos que no's de aquí, doncs que en nostre port no sabem si en vindrà més de blat.

Barcelonisme pur, rès més que barcelonisme pur. Per als regionalistes no hi ha cap més ideal que Barcelona. Ven aquí, tot. I els altres que's morin. Visca Tarragona, la víctima de Barcelona!

Un gran banquet

Els germanofíls de Santander han oblidat un acte de certa trascendència, puix qu'el telegraf maneijat pels corresponents de premsa s'ha cuidat de transmetre'l a totes direccions, i, avui, en tots els àmbits d'Espanya, estarà suficientment conegut.

Se tracta del banquet que la gent de calitat ha ofert a la tripulació heroica del submarí teutò U 59, refugiat per averies de combat en l'hermós port cantàbric...

Nosaltres, ànimes sencilles, espírits poc refinats, dotats d'una penetració quelcom primitiva, no sabem veure per quin motiu, baix quin aspecte han pogut agafar la presència del dit barco pirata per a oferir aquest apet revestit amb tota la solemnitat...

Es quelcom que no podem capir...

Un acte de simpatia a Alemanya?...
En bona hora! Un acte d'admiració a un país, a una raça... per als quals se vol una major aproximació? En bona hora! Un acte de compenetració per tot allò que en el camp científic, cultural, militar si's vol representa Germania?

En bona hora! Nostaltres no participem d'aquest punt d'obrir però comprenem que hi hagi qui pensi de distinta manera i allà ells i aquí nosaltres, cada ú amb la seva consciència i amb els seu bon gust.

Però aprofitar la presència d'un submarí de guerra en un port espanyol, en un port per allí aon havien passat els «Mendivil», «Mendi», «Telesfora», «Ceferino», «Cristina», «Noviembre», «Guadalquivir», «Santanderino», «Pegaso», etc., etc. que enriquin, un bon temps, nostra modesta flota mercant...

I donat per espanyols?...
I dir-se patriotes?...
Bé, veja, prenem-ho a broma o sinó

per no confondre's amb aquests elements, per allò de que tots som espanyols, renegarem de...!!

Per entre la boirina il·luminosa que reflecteixen els llums esplèndits del saló devien surar els noms dels 88 barcos espanyols esfonzats per aquest i altres submarins germanics...

95 víctimes espanyoles es pudrien en les profunditats de tots els mars recordant la tragedia dels submarins germanics...

I a l'hora aquella una mà, remenant aquella altra bíblica del siti de Babilònia, davía escriure en la espal del nom del valent capitá del «Villa de Soller», Revuelta, assassinat en aquells instants...

Però cà, no la podien veure aquells honorables ciutadans espanyols... hi havia quelcom qu'els embrutitza els sentiments i's envolaven l'intel·ligència... hi havia l'obscuritat immensa del «Deutschland über alles!»

• • •

Francia

ca, no podem oblidar-te mentres corrí per les nostres venes un hàbit de vida. El nostre cor se mou a l'impuls del teu alé càlid i vivificador. Tu ens dones vitalitat a l'ànima, tu ens dones energia a l'esperit, ja que tu has sigut la nostra amorosa mare espiritual que'n has preparat la nostra intel·ligència i la nostra sensibilitat, i per aquella poderosissima raó, nosaltres no podem oblidar-te mentres tinguem un respir de vida, dolça i amorosa França.

Quan llegim que's teus enemics te invaden, temim la sensació horrible de la llenceta médica que ens obre les nostres carn. Sentim per a els teus enemics la repugnància d'un mal afros, tal es la poca estima que per a ells temim. Pero, per què tenir-los repugnància si al fi ells mateixos t'admiren heròica França?

Sigiem magnanims, obrem com a bons, tinguem l'ànima sempre propicia al perdó i a la generositat, sapiquem ésser nobles i dispensar als nostres enemics i adversaris, perque de aquesta faiso recobrem una major perfecció humana en el nostre ésser, ja que tu, dolça França, ens ho ensenyares amb les teves incomparables literatures, amb les belleses del teu art i amb la bondat de la teva excepcional ciència. Procedim així, ens farem dignes fills de la teva potentia i magnanima espiritualitat. Siguem generosos i forts a la vegada, que sols les ànimes fortes poden arribar-se a entendre i estimar. L'amor no perdura gaire en els éssers humans, quan no hi ha una metòdica i raonada educció moral. Els nostres enemics juguen amb llegeresa la teva complexa i admirable personalitat, no tenen bases sólides per a argumentar en contra teu i per tant sobre d'aquestes no podrán arribar mai a bastir res que dongui consistència i satisfacció al cor, a la intel·ligència i a la sensibilitat.

Lluita França, gesticula mare nostra, no't donguis jamai a un paroxisme enervador, sigues forta, que's que vigilem el teu incomparable esforç, el teu titànic braó, sempre estem impulsant els nostres precs fèrvoresos envers tu.

Ahir erem amb tu, avui estem amb tu i demà victoriós o abatuda, triomfant o derrotada, cenyint la corona de la victòria, alegant el mètall de la desfeta, sempre serem els mateixos fills amorosits que saben arreplegar-se a l'escalf de la mare; i quan s'en pregunti qui es el nostre amor, exclamarem: Sempre, sempre, sempre França estimada, amb tu.

FRANCESC PUJOL.

Al portal de la iglesia redemptora, amb posat de bruixa o diablesa, seguda al fang veget ma venedora, la marca del bordell al rostre impresa.

Pró en ses arrugues rastres de senyora jo hi trobi, i fins vestigis de grandesa; tant que vaig dir-li: — Quina sort traidora t'ha dut a vendre sants a ta vellesa — sh agioz als nextibus cap topis el Digué. — Fui Margarida; mes besades vengui a bestreta i mes carícies fades, després de perdre Faust, a cent i cent;

i avui ma carn, a l'hospital marida a vendre Crist i els sants m'ha rellida per comprar-me des centims d'igualdant. ARDABAT — tradicció de Lluís Vila.

DEMANEU PER TOT ARREU ELS:
Xarops, Horxates i Sodes refrescants

ESPLUGAS

A Venus del Milo

ORACIÓ FERVENT

Salve, Mare sagrada dels artistes.
Espill dels místics i aixoplui de les
grandeses.

Llum del món, com el far que mena
al port.

Venerada imatge de reculliment i
pietat, que pujant de grau, ens
fa abaixar les ganes d'escriure, i de
tants assumptes com hi ha, no sé pas
què escollir. Si parlem de la guerra,
malo, per aquí tindriem que posar-nos
serios; potser del debat del Congrés,
pitjor; del dictamen de la Comissió
municipal de *gene*, tampoc, que put;
de la passa, menys; dels gegants, si
n'hi han tants que's fan els gegants;
de la processó, si tot-hom li va per
dins. Rés ens acudeix que puga inter-
essar als llegidors. Be, però que enca-
re hi ha gent que llegeix?

Per a quan s'espera implantar les
escoles modernes que més s'imposen:
les escoles de des-llegir?

Ben mirat... mes, deixem-ho, que
no fós cas que'ls *avechuchis raris* de
La Reconquistà hi fessin *pintos* de
sapiència. I are que de carlins par-
lem, un consell volem donar a l'alcalde
Prat: de que no surti més en corporació,
ni en comissió, amb uns regidors
tan mal carats de companyia. Què no
ho veu què fins els gegants ne fuiguen?
Què no va adonar-se'n que, al seu pas
pels carrers, tot eren corredisses? Ama-
giu les gallines? Pensi, senyor Prat,
que no farà pas cartel amb aquestes
companyies. I que amb un altre comis-
sió així les processons seran acabades
per falta de públic. Lo pitjor de tot és
lo malament que quedem devant dels
forasters; tot és exclamar:

—Així son els vostres homes repre-
sentatius? Renoi, que lletjos, fins els
gossos els lladraven,—que diria en Pi-
tarra.

Senyor Prat, pensi en l'article 14,
que din: que tots els que tenen la cara
de brut o ho son i la meitat dels que no
li tenen, també, vegi si hi ha d'anar
amb cuidado.

Ara que també creiem que l'Atrac-
ció de Forasters, vetllant per el bon
gust dels idems, hi pendrà cartes amb
l'assumpto.

Com si sentissim la exclamació de
Prat: De tants guapos que n'hi ha a
la colla conservadora! Doncs fassíls
formar, home; al cap i a la fi tots son
figures d'adorno.

I rès més de nou; molta mandra.
Apa, salut!

Tothom sent l'anhel d'un abraç ten-
d'encoberta que no podes donar... T'ens
has d'abstindre.

L'orgullós guardador teu, aquell
Dionissis que vivia sols per tu, aquell
que't poseia resguardante del demés,
no't deixà fita mai a ningú'l brillejar
dels teus ulls... Darrerament malalt
de mort el teu guardador, aquell ver-
avar i copidiós, volgué brecolar-te, sen-
ti que't deixaba sola i al encant d'un
petó, te desfigura la gegantina, joia
dels teus braços, aquells braços de si-
rema.

Are't manca poder.

Quants te troben en manca'l rebrer
de tu una estreta braços com un ma-
nyac codorniment de l'escuma del
mar Egeu.

L'artista troba en manca'ls teus bra-
ços aont podies ornar-lo amb llores
per a fitar l'immortalitat d'una Deesa.

Enveja de les dones.

Copidia de les estàtues que t'en-
volten. Dionissis forgüé una dissort
mutilant el teu cos, com una sotrega-
da el món.

T'ofegà entre'ls seus braços i morí
sentint el fred d'un petó com una me-
lodía eterna, de la cançó que entona
Diana caçadora voltant per el bosc,
tot veillant la castedat de les donze-
lles.

Salve, Mare sagrada dels artistes.
Venerada imatge de reculliment i pi-
etat.

Armonia viventa d'un món.

Nuesa acariciadora.

Anyordàica dona, que't manquen
els braços que rendeixen als goigs de
una abraçada que t'anora!

SALVADOR TORRELL I EULALIA.

CASA COCA

COMTE DE RIUS, 7 - TARRAGONA

Respalls de tota mena, especialitat en
articles de pell i per a viatje, hules per
a llits i taules, gutaperxes i linoleums.

QUÉ HI HA DE NOU?

La calor, que, pujant de grau, ens
fa abaixar les ganes d'escriure, i de
tants assumptes com hi ha, no sé pas
què escollir. Si parlem de la guerra,
malo, per aquí tindriem que posar-nos
serios; potser del debat del Congrés,
pitjor; del dictamen de la Comissió
municipal de *gene*, tampoc, que put;
de la passa, menys; dels gegants, si
n'hi han tants que's fan els gegants;
de la processó, si tot-hom li va per
dins. Rés ens acudeix que puga inter-
essar als llegidors. Be, però que enca-
re hi ha gent que llegeix?

Per a quan s'espera implantar les
escoles modernes que més s'imposen:
les escoles de des-llegir?

Ben mirat... mes, deixem-ho, que
no fós cas que'ls *avechuchis raris* de
La Reconquistà hi fessin *pintos* de
sapiència. I are que de carlins par-
lem, un consell volem donar a l'alcalde
Prat: de que no surti més en corporació,
ni en comissió, amb uns regidors
tan mal carats de companyia. Què no
ho veu què fins els gegants ne fuiguen?
Què no va adonar-se'n que, al seu pas
pels carrers, tot eren corredisses? Ama-
giu les gallines? Pensi, senyor Prat,
que no farà pas cartel amb aquestes
companyies. I que amb un altre comis-
sió així les processions seran acabades
per falta de públic. Lo pitjor de tot és
lo malament que quedem devant dels
forasters; tot és exclamar:

—Així son els vostres homes repre-
sentatius? Renoi, que lletjos, fins els
gossos els lladraven,—que diria en Pi-
tarra.

Senyor Prat, pensi en l'article 14,
que din: que tots els que tenen la cara
de brut o ho son i la meitat dels que no
li tenen, també, vegi si hi ha d'anar
amb cuidado.

Ara que també creiem que l'Atrac-
ció de Forasters, vetllant per el bon
gust dels idems, hi pendrà cartes amb
l'assumpto.

Com si sentissim la exclamació de
Prat: De tants guapos que n'hi ha a
la colla conservadora! Doncs fassíls
formar, home; al cap i a la fi tots son
figures d'adorno.

I rès més de nou; molta mandra.
Apa, salut!

Tothom sent l'anhel d'un abraç ten-
d'encoberta que no podes donar... T'ens
has d'abstindre.

L'orgullós guardador teu, aquell
Dionissis que vivia sols per tu, aquell
que't poseia resguardante del demés,
no't deixà fita mai a ningú'l brillejar
dels teus ulls... Darrerament malalt
de mort el teu guardador, aquell ver-
avar i copidiós, volgué brecolar-te, sen-
ti que't deixaba sola i al encant d'un
petó, te desfigura la gegantina, joia
dels teus braços, aquells braços de si-
rema.

Are't manca poder.

Quants te troben en manca'l rebrer
de tu una estreta braços com un ma-
nyac codorniment de l'escuma del
mar Egeu.

L'artista troba en manca'ls teus bra-
ços aont podies ornar-lo amb llores
per a fitar l'immortalitat d'una Deesa.

Enveja de les dones.

Copidia de les estàtues que t'en-
volten. Dionissis forgüé una dissort
mutilant el teu cos, com una sotrega-
da el món.

T'ofegà entre'ls seus braços i morí
sentint el fred d'un petó com una me-
lodía eterna, de la cançó que entona
Diana caçadora voltant per el bosc,
tot veillant la castedat de les donze-
lles.

Salve, Mare sagrada dels artistes.
Venerada imatge de reculliment i pi-
etat.

Armonia viventa d'un món.

Nuesa acariciadora.

Anyordàica dona, que't manquen
els braços que rendeixen als goigs de
una abraçada que t'anora!

SALVADOR TORRELL I EULALIA.

• • •

escoles de pur voler pedagògic català
on les tares d'una ensenyença medio-
cre i exòtica amb parla forastera no
tinguessin entrada i el nen, el petit es-
colar, no se li forces la pensa amb ge-
rogífiques paraules que no enten i més
qu'aprende fan que l'alumne senti
menyspreu i un desprecí de tot ço que
li diu llur professor, per més bona vo-
luntat que aquèt tingui, i si en l'ense-
nyament de les lletres, l'avenc, el
guany, que co reportaria qui no compta
la força i l'augment en patriotism?

Fa que cada nen fóra un nou i seguir
soldat de la santa causa de la llibertat
de Catalunya i poc cal dir que aquesta
causa devendria plana i llisa com a
filla que fóra d'un voler unànim i rau-
nat de tot Catalunya. El treball, l'ac-
tuació, la feina i els fins de la Protec-
tora, deuen ésser escampats als quatre
vents, airejant l'admóssera encara pe-
santa i dificulta de nostra Patria, i
com la barrada ensenya al més alt de l'
Pirineu, serveixi de guia a tots nosaltres
per a decantar-nos la voluntat su-
prema a la llibertat de nostra Nació i
axis deslliurar-nos del jou malestruc i
repugnant qu'ens opimeix. Els cata-
lans ja som majors d'edat i tenim dret
a l'emanciació; les lleis donen dret a
un fill quan ha arribat a l'edat recone-
guda per les mateixes de formar fami-
lia apart i nosaltres, els catalans, se-
gues fa que'n som major d'edat i, per
lo tant, lògic és i just també que tin-
guessim el que per dret i per justícia
ens correspon.

E aquest augment gradual no s'havia
pagat als mestres des de l'exercici de
1893-94, i lo que se's hi deu pels anys
transcorreguts des de allavors pugen
més de 200.000 pessetes.

La Protectora, com suara diem, amb
la seu bona acció de divulgació peda-
gògica, dona peu i lloc a fer més pla-
ner el camí d'una promte llibertat, i
nosaltres, catalans catalanistes—i dic
catalanistes perque encara per disort
n'hi ha que no capeixen el valor de
aquesta paraula—devem i tenim l'obligació
moral i material de prestar-li
l'apoi més decidit.

Tot llegint la Memoria es trova com
la Protectora s'ha desvetllat en donar
forma a tot lo qu'és essencial de la seva
fundació. No anem a catalogar ni tam-
poc a descriure la feina feta que, prou
eloquent, ens en parla la sotsdita Me-
moria i, quan nò, basta fullejar el *Bu-
lletí* de l'Associació, que mesaltament
surt, per a veure la feina verdadera-
ment important assolida. Es un deure,
una obligació catalana formar part de
l'Associació Protectora de l'Ensenyan-
ça Catalana, l'intensificació de la seua
obra és un benefici excelens pel en-
grandiment patri.

Patriotisme i lletres és son voler i
com de una honrada nivellació intel-
lectual de tots els catalans depent la
nosta deslliurança, ja que la cultura
fa els pobles forts. Catalunya, tinguent
bones escoles, tindria llibertat, fòra
ben catalana, ben nostra, i aquet, en
l'estimulant que mou la Protectora.

No hem de parar, valen-nos de tots
els mitjans adequats a expandir i do-
nar a coneixre els seus fins invitant a
tot-hom i en tot-hora a engroixar i
protegir el treball patriòtic i intele-
ctual seu.

La premsa catalana deu de donar
l'exemple en primer lloc, no sols do-
nant compte dels acords de l'Associa-
ció, sino que també publicant articles
encomiàstics, ésser soci i invitant als
llegidors a inscriure's-hi, ja que a la
premsa li està reservada la missió més
important per a la difusió dels coneix-
ments enllairats d'educació cívica, és
una força motriu poderosa de correcció
humà.

Així mateix a les entitats politi-
ques i culturals que bateguen pel mi-
llorament català, a n'aquests dels nos-
tres polítics en llurs campanyes na-
cionalitzadores i, en una paraula, a
tot-hom que més o menys tingui es-
piritualitat catalana.

Fent-ho així és segur el triomf i

ben promte de la llibertat de Catalu-
nya, mare nostra.

R. SEDÓ BORRELL.

Capçanes 30 Maig 1918.

De la Diputació provincial

El divendres prop passat, presidida
per En Tomàs Mallol Bosch i amb
assistència dels senyors Gasull, Escri-
vá, Contijoch i Compte cel·lebrà ses-
sió la Comissió provincial, despatxant-
se tots els assumptes pendents i senya-
lant-se els dies 11 i 25 d'aquest mes, a
les onze, per a tindrer sessió.

* *

El president de la Diputació, nostre
honorable i estimat amic En Pere Llo-
ret i Ordeix, ha ordenat sia satisfet als
senyors professors de primera enseny-
ança l'aument gradual que han de
percibir de la Diputació, corresponent
al any 1916.

Aquest augment gradual no s'havia

pagat als mestres des de l'exercici de

1893-94, i lo que se's hi deu pels anys

transcorreguts des de allavors pugen

més de 200.000 pessetes.

Rebudes les més selectes novitats en

GLASSA

BRUSAS

ETAMINS

CRESPONS

LLANARIA

GENEROS DE PUNT

BOAS PLUMA FANTASIA

Foot-ball

Sportives

• • •

Casa Llaurado

San Agustí, 19

Rebudes les més selectes novitats en

GLASSA

BRUSAS

ETAMINS

XACOLATE ORTHÍ TARRAGONA

PRODUCTE PUR de PRIMERA CALITAT: El mes RIC EN CACAO: Aliment NUTRITIU per excelència

De l'Ajuntament

Sessió del dia 31

Assisteixen els senyors Gilabert, Floresví, Oliva, Nin, Miró, Vallvé, Rabadá, Ventosa i Ras, per la minoria, i els senyors Vallhonrat i Monteverde, per la majoria, que no és tal majoria, per lo que's veu. Presideix l'invicta defensor dels interessos dels xafa-terrossos, el tinent alcalde mut senyor de l'estreta i de la camuna. (Espectació en el públic, que espera que hi haurà hule.) Ja riurem, ja!

S'aprova l'acta de la sessió anterior i es posa a discussió l'assumpte de les Escoles Franceses, llegint-se un dictamen de la Comissió d'Hisenda, disconforme amb lo proposat en la sessió anterior per la minoria.

El senyor Oliva comença advertint que'l tal dictamen no va avalorar més que amb dues firmes, una d'elles la del senyor Monte pierde. (Es veu que els que componen la tal comissió tenen por de la passa... perque per la calor no creiem que ho fassin; son tan frescos tots ells, que no farien cap mal paper de protagonistes en quansevuga de les obres xistoses d'importació madrilenya.) Continúa dient qu'el criteri que sustenta la comissió aquesta vegada, tan restringit i estret (no confondre'l amb l'estreta), contrasta amb la generositat que fins ara ha vingut sustentant. Nosaltres, al presentar la proposició, ho férem sustentant el criteri de que tenim obligació de protegir la ensenyança i fins subvencionar-la, emprò en vista de l'estat precari de l'erari municipal i per a no sentar cap precedent ens limitavem a fer-los-hi, en premi a la seva abnegació, la dispensa de l'arbitre sobre inquilinat, que munta solsament 48 pessetes anyals. Consta que això no ha sigut sollicitat per ells, sino que hem sigut nosaltres els proposants, per creure qu'és lo menys que podem fer per el foment de l'ensenyança, amb més motiu quant aquesta, com en el cas present, es dóna gratuïta.

L'ex-cacic gandesa, avui opositor sense puntuació al cacicat de Tarragona, el senyor Muntanya verda,

per a no perdre la costuma, s'oposa a la gaüsa de la broma, amb fortes rialles. Guai que finalis!

S'aprova el dictamen de la Comissió d'Higiene sobre l'extracció de l'excreta (fise-s'hi senyor Larín que no es estreta) amb el que es posa com condició de que se hi tire beurada de cals i que no s'estreguin amb barrals més que en els cassos necessaris, donant-se sis messos de plazo als pagesos, per a que adquereixin el material convenient. El senyor Vallvé exposa que tenia el desig de fer certes consideracions, però no les fa per que està ausent el senyor Sugrañes, en pro les exposarà s'els pagesos no compleixen lo convingut.

A prèc del senyor Rabadà, es concedeixen 50 pessetes per a unes carrees. El senyor Vallvé diu que tenia el pensament d'oposar-se hi, mes, no ho fa en vista de les manifestacions de la Presidència.

Queda aprovada una proposició nombrant conservador honorari de passejos i jardins a D. Manuel de Pefarrubia per els seus treballs en prò de la Festa de l'Arbre.

El senyor Miró reproduceix algunes queixes fetes en la passada sessió.

El senyor Ventosa prega s'acabin les obres del Jutjat municipal.

El senyor Nin demana que l'Alcalde interposi la seva influència per a que'l delegat d'Hisenda i l'inspector industrial fassin justicia en les inspeccions.

El senyor de l'estreta diu que farà passar un besa la mano.

El senyor Floresví es dol de que l'alcalde en propietat deixi d'assistir a les sessions des de fa variis dies, acte que califica de poc correcte, puix deix sens resoldre assumptes capitalíssims per a la població. L'alcalde actual és del poble i per lo tant es deu al mateix, no poguen nosaltres permetre que continui actuant com si fos de reial ordre, debent-se exclusivament al Poder central. Anuncia una moció per a la sessió pròxima per a tractar de l'abandonament de la Presidència, per a la que segurament proposarà un vot de censura.

Lamenta també no hagi sigut atès el seu prec sobre l'enxarcat existent en el barranc de la Rabassada, i combat per tal motiu al alcalde efectiu i al se-

SOFRE LIQUID "RADIUM"

Preparat per la Casa C. Haupold a base de polisulfur amb notable estalvi sobre el sofre en pols.

La Escola de Viticultura y Enologia de Reus

el recomana per a combatre la malura de les vinyes.

Agent: **Sebastià Miró**, Tamarit, 99. — BARCELONA

Telefon A. 5.371

nyor Larín, advertint an aquet últim que, així com en la sessió passada feu tots els possibles per a desvetllar-se en prò dels amics i companys de gremi, també podia haver-ho fet en aquest assumpte de bé general, posant-hi el remei oportú.

El senyor Larín, que està sufrint el suplici del tàntalo assentat a la Presidència i a qui fins els mateixos companys han abandonat, doncs l'únic que quedava, el de les contribucions, se ha esmunyit poc a poc del saló al veure que anaven mal donades, intenta defensar-se i es fa un embull, del que no en pot sortir.

Floresví, qu'el veu apurat, arremet contra ell i li diu que'l que no està capacitat per a desempenyar un càrec deu renunciar-lo, contestant-li el de la camuna amb un estòic «està molt bé», qu'és tot un poema.

El senyor Vallvé fa un prec relatiu a la vigilància dels defòres i es dona per finida la sessió, que ha sigut tota ella un martiriògi per el pobre de la estreta. Ni que hi hagués hagut aguilles al sillon presidencial! Pobre home! la suó li rajava cara avall, al menys es lo que deia ell, hagués tingut els ventiladors de la majoria. Emprò ni això.

Vanitas vanitatis, que cara resultes, dirà el pobre Larín, I tindrà ráo.

N. R.—A l'última hora rebem la

“Des de les barricades”

(Vida política espanyola)
per ALBERTO GHIRALDO

Preu: 3'50 ptas.

“El peregrino curioso”

(Una setmana de revolució a Espanya)

Sensacional follet de 100 pàgines

Preu: 0'35 ptas.

S'ha posat a la venda el follet:

“Prometeo encarcelado”
per ANGEL SAMBLANCAT

Preu: 25 céntims.

Demaneu-los en totes les llibreries
y Casa Editorial Monclús

Tortosa =

CONFITERIA I COLMADO

“LA SARAH BERNHARD”

= DE =

LLUIS RIOLA

Capses per a bomboneria fina : Serveis per a bodes i lonxs

Especialitat en NATILLA (CHANTILLY)

S. Agustí, 19 i August, 2 - Telèfon 195

TARRAGONA

CLÍNICA VETERINARIA

I TALLER DE CONSTRUCCIÓN

— DE —

POMPEU VALL

NOVA DE S. FRUCTROS, 3

TARRAGONA

ASTRERIA

— DE —

Francesc GABRIEL

LA CASA MES ASSORTIDA EN GENRES.—PREUS INIMITABLES

Plassa de la Font, 14

Tarragona

LA REUSENSE

Gran Tintorería

DE —

EN INGLÉS MAGRÍNA

Baixada Peixeteria, 21

TARRAGONA

Aquesta casa es la única que executa el verdader RENTAT EN SEC sobre's trajes de senyor y señora, lo mateix que en boís, guants, mantellines, stors, cortinatges, tapets, etc., etc.

Tenyit de dol en 24 hores. Colors a la mostra. Negra especial per a vestits de capella.

Es treuen tota classe de taques per difícils que sien.

Tots els treballs se serveixen amb la mes exigent PRONTITUT, PERFECCIÓ I ECONOMIA.

Advocat: Corredor de Comerç Col·legiat

Apodaca, 6 : Tarragona : Telèfon 95

Gestió i intervenció d'operacions bancàries : Ordres de borsa

P. Claret i Ordeix

Fàbregas i Recasens

Banquers

Valors :: Cupons :: Borsa :: Canvi :: Giros

Rambla dels Estudis, 4 :: Barcelona

Antic establiment, el més acreditat, tant per la pureza de ses licors, vins i refrescos, com per la llimpiesa i esmero amb que se serveixen.

Begudes del país i estrangeres : Surtidissim buffet :

Escullit i extens repertori de piano elèctric

Tot instalat a la moderna

JOSEP NIN — RAMBLA SANT JOAN, 39

TELEFON, 273 — TARRAGONA

Bar-Nin

LA BATERIA

Antic establiment, el més acreditat, tant per la pureza de ses licors, vins i refrescos, com per la llimpiesa i esmero amb que se serveixen.

Begudes del país i estrangeres : Surtidissim buffet :

Escullit i extens repertori de piano elèctric

Tot instalat a la moderna

JOSEP NIN — RAMBLA SANT JOAN, 39

TELEFON, 273 — TARRAGONA

Ferretería de Bernabé Martí

Bateria de cuina — Eines de totes classes

Articles per a magatzems de vins i olis.

Objectes per a regalos

Articles per a Sport

SANT AGUSTÍ, 9111-TARRAGONA

LÍNIA REGULAR - DE GRANS VAPORS

Ibarra & C. (S. en C.) SEVILLA

Tots els dijous sortida fixa per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz, Huelva, Sevilla (admitint càrrega amb coneixement directe per a Ayamonte i Isla Cristina, amb transbord a Cadiz o Huelva, (segons convinça al interessat). Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. Quincenalment admet càrrega per a Motril. Servei ràpid eventual per al Nord d'Espanya, amb escala als ports de Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empleant sols 14 dies en el viatge. Se expedeix coneixement directe per a Luarca i San Esteban de Pravia amb transbord al vapor Luarca n. 3, i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa Denain & d'Anzin.

VIATGES EXTRAORDINARIS A PALA DE ALLORCA

Per a la Costa d'Espanya

VAPOR "CABO SAN ANTONIO"

VAPOR "CORONA"

Per a més informes al Consignatari

PRÓXIMES SURTIDES

Per a Cette i Marsella

Ferrers per a obres
de totes classes:

TALLER DE GERRALLERIA

- DE -

JOSEP GIL SABATÉ
CARRER PÒRTELLA, 9
TARRAGONA

Bàscules, Balances
i Romanes.

Reparacions de to-
tes classes.

GRANS MAGAZINS
Las Baleares

Sabateria : Sombrereria : Camiseria : Corba-
teria : Géneros de punt : Especialitat i grans
existencies en mitjes i mitjons.

ROBA BLANCA

PREU FITXO

TELEFON 116

Confiteria i Pasteleria

- DE -

Francisco Tuset
(Ex-dependent de la
casa Palà)

Gros assortit en repos-
teria : Tortades reple-
nes i Pasta de Brioixs.
Especialitat en Pastes
seqües : Carquinyolis i
Borregos : Xarops i
Horxates.

RAMBLA S. JOAN, 41
TARRAGONA

— DE —

Imprenta : de

Llorens i Cabré

— DE —

Fortuny, núm. 4

— DE —

Tarragona :

— DE —

COLMADO

— DE —

CENTRAL

— DE —

Instalacions

— DE —

Electricitat i aigua

— DE —

Frederic Miret

— DE —

Antón Montesinos

— DE —

Stock

— DE —

Michelin i Dunlop

— DE —

Casa Llitteras

— DE —

Accesoris i de es soltes per a

Bicicletes,

Motocicletes

i Automovils

— DE —

Despaix i Exposició Masieu I.C.

— DE —

Unió, 32 :: Telèfon 259

— DE —

Garage

— DE —

TARRAGONA

— DE —

TARRAGONA